

UCHWAŁA Nr 342/XXXVI/2018
RADY POWIATU W PŁOCKU
Z DNIA 27 czerwca 2018 r.

w sprawie przyjęcia informacji z realizacji w roku 2017 „Powiatowego programu działania na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w Powiecie Płockim na lata 2014 – 2019”.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 5 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 1868 z późn. zm.) oraz art. 35 a ust. 1 pkt. 1 lit. a i c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. 2018 r., poz. 511).

Rada Powiatu w Płocku uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje informację z realizacji w 2017 roku „Powiatowego programu działania na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w Powiecie Płockim na lata 2014 – 2019” w brzmieniu jak w Załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Lech Dąbrowski

*Załącznik
do Uchwały Rady Powiatu w Płocku w sprawie
przyjęcia „Informacji z realizacji w 2017 r. Powiatowego
Programu Działania Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób
niepełnosprawnych w powiecie płockim na lata 2014 - 2019”*

**INFORMACJA Z REALIZACJI
W ROKU 2017
POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁANIA NA
RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W ZAKRESIE REHABILITACJI SPOŁECZNEJ
I PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE PŁOCKIM NA LATA 2014 - 2019**

2018 rok

W celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym Rada Powiatu Płockiego Uchwałą nr 306/XXVIII/2014 z dnia 29 stycznia 2014 r. przyjęła „Powiatowy Program Działania Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie płockim na lata 2014-2019”. Podstawą realizacji Programu jest skoordynowanie działań administracji samorządowej oraz organizacji pozarządowych, działających i zrzeszających osoby niepełnosprawne oraz działających na ich rzecz. Instytucje te mają wpływać na poprawę poziomu życia osób niepełnosprawnych m.in. poprzez szeroko rozumianą integrację społeczną, zmianę postrzegania przez otoczenie, zwiększenie samodzielności, wzrost poziomu wykształcenia oraz w maksymalnym stopniu zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.

Celem Programu jest podniesienie społecznych, zawodowych i materialnych warunków życia osób niepełnosprawnych - mieszkańców powiatu płockiego oraz ograniczenie zjawiska ich wykluczenia społecznego.

Realizowane cele, które zakłada Program to:

1. Realizacja przedsięwzięć zmierzających do ograniczenia liczby niepełnosprawności wśród aktualnie zdrowej części społeczeństwa.
2. Stworzenie sprawnie działającego systemu informacyjnego dostępnego również dla osób niepełnosprawnych.
3. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz kształcenia ustawicznego dla niepełnosprawnych osób dorosłych.
4. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w drodze do samodzielnego i niezależnego życia oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych i starszych.
5. Podniesienie poziomu usług w zakresie pomocy instytucjonalnej oraz dostosowanie ich rodzaju do zapotrzebowania.
6. Podejmowanie działań zmierzających do wykorzystania środków z Unii Europejskiej.

Program wyznacza kierunki, działania na rzecz osób niepełnosprawnych w celu zapewnienia im godnego i aktywnego życia, a także udzielenia pomocy dostosowanej do rzeczywistych potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. Działania realizowane w ramach Programu zmierzają do aktywizacji osób niepełnosprawnych w życiu rodzinnym, zawodowym, społecznym, kulturalnym, sportowym oraz rekreacji i turystyce. Podnoszenie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw, eliminacji zjawiska niechęci czy wrogości do osób niepełnosprawnych, które są przyczyną ich społecznej alienacji stanowi jeden z priorytetów.

Przyjęte cele są cyklicznie realizowane.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, jako jednostka odpowiedzialna za dokonywanie okresowego monitoringu programu przedkłada sprawozdanie z jego realizacji na podstawie informacji własnych oraz pozyskanych od poszczególnych jednostek organizacyjnych powiatu zaangażowanych przy realizacji w/w programu: Wydziału Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Płocku, Zarządu Dróg Powiatowych w Płocku, Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku, gmin powiatu płockiego, ośrodków pomocy społecznej, domów pomocy społecznej powiatu płockiego, placówek oświaty, jednostek kultury i organizacji pozarządowych działających w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych oraz warsztatów terapii zajęciowej. Zadania realizowane były w oparciu o środki finansowe pochodzące z budżetu Powiatu, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, środków Unii Europejskiej oraz środków własnych pozostałych realizatorów programu.

Cel operacyjny 1: Realizacja przedsięwzięć zmierzających do ograniczenia liczby niepełnosprawności wśród aktualnie zdrowej części społeczeństwa.

Realizacja tego celu odbywała się poprzez działania związane z przeciwdziałaniem niepełnosprawności i wczesną interwencją. Głównym narzędziem działania były kampanie prowadzone na rzecz zdrowia publicznego, bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz edukacja zdrowotna. Działania te były realizowane w miejscach publicznych lub poprzez media, dzięki czemu udało się dotrzeć z ofertą do wielu mieszkańców powiatu. Przykładem takich działań w 2017 były: kampanie "Jesteś widoczny, jesteś bezpieczny", "Bezpieczna Szkoła", programy profilaktyczne "Wybierz życie - Pierwszy Krok"

Mając na uwadze ograniczenie niepełnosprawności wśród aktualnie zdrowej części społeczeństwa, działania powiatu płockiego, gmin powiatu płockiego oraz organizacji pozarządowych ukierunkowane były głównie na rozpowszechnianiu i promowaniu sportu oraz zapewnieniu coraz większej liczbie uczniów możliwości rozwijania jak najliczniejszych umiejętności sportowych, zwiększeniu ich sprawności psychofizycznej oraz utrwalaniu wśród dzieci i młodzieży wzorców zdrowego stylu życia.

Propagowanie takich postaw realizowano poprzez budowę oraz utrzymanie już istniejących w gminach obiektów sportowych, obiektów rekreacyjnych, nowoczesnych i bezpiecznych placów zabaw. I tak:

- Gmina Bielsk dokonała modernizacji boiska "Orlik", wybudowała siłownię zewnętrzną i plac zabaw w Goślicach oraz plac zabaw w Machcinie
 - Gmina Mała Wieś wybudowała boisko sportowe treningowe i do piłki plażowej
 - w Gminie Słupno działa orlik lekkoatletyczny przy Szkole Podstawowej w Słupnie, Liszynie i Świącieńcu oraz w Nowym Gulczewie,
 - w Gminie Nowy Duninów działa boisko sportowe przy Zespole Szkół w Nowym Duninowie, plac zabaw przy szkole Podstawowej w Nowym Duninowie i Soczewce.
- Boiska sportowe wykorzystywane są do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego,

ale służą także do zapewniania wolnego czasu i organizowania imprez integracyjnych.

W szkołach oraz przedszkolach organizowane były rajdy piesze, rajdy rowerowe, turnieje, pikniki rodzinne, zawody i imprezy sportowe.

Gminy organizowały różnego rodzaju spotkania, pikniki, imprezy sportowe mające na celu propagowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia. Przykładem takich działań są zorganizowany przez Gminę Bielsk bieg pod hasłem „Biegniesz zachowasz trzeźwość i zdrowie”, kampania zorganizowana przez Gminę Słupno „Jestem widoczny, jestem bezpieczny”, „Jestem OK. Nie piję”, czy poprowadzona przez Gminę Drobin kampania „Bezpieczna szkoła”.

Corocznie, na terenie gmin powiatu przeprowadzane są akcje profilaktyczne z zakresu profilaktyki uzależnień oraz warsztaty z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa własnego i innych osób a także rozmowy i warsztaty związane z bezpiecznym poruszaniem się po drogach organizowane przy udziale służb mundurowych (policji i straży).

Działania szkół w zakresie bezpieczeństwa uczniów wspierał także Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Płocku. Ich realizacja wynikała z Planów Wychowawczych oraz Szkolnych Planów Profilaktycznych. Działania prowadzone były przez cały 2017 rok. W ramach Rządowego Programu wspomagania w latach 2015-2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach – „Bezpieczna+” Wydział otrzymał dotację na realizację Programu w okresie wrzesień-grudzień 2017, który realizowany był w Technikum Zespołu szkół im. Jana Śniadeckiego w Wyszogrodzie. Celem programu była poprawa bezpieczeństwa uczniów, tworzenie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz integrację społeczności szkolnej ze środowiskiem lokalnym.

Powiat Płocki w 2017 roku we współpracy z WOPR realizował dwa projekty edukacyjne we wszystkich szkołach. W ramach I projektu zostały przeprowadzone warsztaty i prelekcja na temat aktywności fizycznej, skutków jej braku i konsekwencji chorobowych. Program II projektu polegał na przyswojeniu wiedzy na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w aspekcie działań dotyczących bezpieczeństwa i zachowania na akwenach wodnych oraz szkodliwości używania substancji psychoaktywnych.

Pracownicy domów pomocy społecznej w powiecie przeprowadzali wśród swoich podopiecznych oraz osób odwiedzających domy rozmowy na temat ogromnego znaczenia prowadzenia zdrowego stylu życia na każdym etapie rozwoju tak, aby w jak najbardziej skuteczny dla siebie sposób ograniczyć swoją niepełnosprawność i potrzebę korzystania z pomocy innych osób lub instytucji.

Poruszano również zagadnienia z zakresu przestrzegania bezpieczeństwa. Prowadzone były działania zmierzające do poprawy stanu zdrowia mieszkańców poprzez leczenie i rehabilitację oraz profilaktykę.

W ramach poprawy bezpieczeństwa na drogach powiatowych poprzez przebudowę i remonty dróg oraz budowę chodników w 2017 roku Powiat Płocki zrealizował zadania:

1. w ramach "Programu przebudowy dróg powiatowych Powiatu Płockiego na lata 2016-2030" w partnerstwie z gminami powiatu płockiego,
2. w ramach "Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie"
3. w ramach zadań wykonanych ze środków własnych Powiatu.

W ramach wskazanych zadań zmodernizowano 38,547 km dróg w tym 1 skrzyżowanie i 1 rondo, wybudowano 3,694 km chodników.

Ogólna wartość zadań związanych z poprawą bezpieczeństwa na drogach w 2016 roku wyniosła 13.463.128,24 zł z czego środki Powiatu wynosiły 9.102.601,04 zł a środki pozyskane z innych źródeł tj. budżety gmin, fundusze unijne, rezerwa subwencji ogólnej Ministerstwa Finansów wyniosły 4.360.527,20 zł.

Cel operacyjny 2: Stworzenie sprawnie działającego systemu informacyjnego dostępnego również dla osób niepełnosprawnych.

Rozwój osób niepełnosprawnych nie zależy wyłącznie od otaczającej ich społeczności, ale również od nich samych. Dlatego w odniesieniu do ich potrzeb, możliwości oraz tego co mogą wnieść w życie społeczne i zawodowe należy pobudzać i uaktywniać ich świadomość.

Głównym celem działań było umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do rzetelnej i pełnej informacji.

Pozyskanie wiedzy przez osoby niepełnosprawne na temat przysługujących im praw jak też możliwości uzyskania wsparcia było bardzo ważnym elementem pozwalający im sprawniej funkcjonować w społeczeństwie.

Działania te realizowało Starostwo Powiatowe w Płocku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, jednostki organizacyjne powiatu, gminy, czy też ośrodki pomocy społecznej. Wszystkie instytucje poprzez bezpośredni kontakt z interesantem, stronę internetową lub wydawane gazetki, starały się przekazać informacje o przysługujących osobom niepełnosprawnym prawach, możliwościach skorzystania z pomocy oraz wsparcia.

Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie powiatu mają własne strony internetowe, za pomocą których starają się zwiększyć możliwość uzyskania przez osoby zainteresowane informacji o formach pomocy i świadczonych przez nie usług, a także o sposobach umieszczania osób w placówce. Domy posiadają pracownie komputerowe, umożliwiając w ten sposób swoim mieszkańcom dostęp do Internetu, a przez to między innymi do stron internetowych dotyczących form pomocy osobom niepełnosprawnym.

Bardzo duży wkład w przekazywanie informacji o możliwościach pomocy osobom niepełnosprawnym mają również stowarzyszenia, fundacje i organizacje pozarządowe. Działając w środowisku osób niepełnosprawnych instynktownie wyczuwają ich potrzeby, tym samym trafnie określając ich zakres. To one w dużej mierze organizują spotkania informacyjne, na które zapraszają specjalistów.

Dlatego też Powiat Płocki, jak i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku kładą duży nacisk na współpracę ze stowarzyszeniami oraz wspierają ich pomysły, działania i inicjatywy.

Stworzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku program informacyjny na bieżąco aktualizowany przez stronę internetową dostosowywany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności dla osób niedowidzących i niewidomych.

W siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku udostępniane były wszelkiego rodzaju broszury i ulotki informacyjne.

W 2017 roku kontynuowana była akcja społeczna pod nazwą "Koperta życia", która skierowana była do osób starszych, przewlekle chorych, samotnych. "Koperty życia" zostały przekazane do gmin powiatu płockiego, gdzie rozdawane były podczas lokalnych imprez np. Dnia Seniora. W 2017 roku przekazano 200 kopert.

Samorząd Powiatu Płockiego realizował w/w inicjatywę skierowaną do osób starszych (65+). „Koperty Życia” trafiały do każdej zainteresowanej osoby w wieku senioralnym lub trwale zmagającej się z chorobą, które pomogą ratownikom medycznym w szybkiej i skutecznej interwencji.

Na stronie internetowej Starostwa Powiatowego umieszczane były informacje dotyczące promocji zdrowia, sportu, programów na rzecz osób niepełnosprawnych, aktów prawnych związanych z tematyką niepełnosprawności, aktualnościach z różnych sfer życia, podstawowych prawach osób niepełnosprawnych (np. z zakresu dostępu do edukacji, rynku pracy, pomocy społecznej, zasiłków i świadczeń związanych z niepełnosprawnością, orzekania o niepełnosprawności), programach i konkursach organizowanych przez inne instytucje np. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz o serwisach internetowych poświęconych problematyce niepełnosprawności. Strona jest na bieżąco uzupełniana i aktualizowana.

Źródłem informacji z zakresu niepełnosprawności były również strony internetowe i informatory przygotowane przez placówki działające w sferze pomocy społecznej.

Wszystkie te działania wpłynęły na osiągnięcie stworzenia sprawnie działającego systemu informacyjnego dostępnego również dla osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny 3: Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz kształcenia ustawicznego dla niepełnosprawnych osób dorosłych.

Celem podejmowanych działań na wyrównywanie szans w zakresie edukacji było zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego dostępu do edukacji i rozwoju osobowości oraz umożliwienie integracji społecznej poprzez edukację.

Powiat, a w szczególności placówki oświatowe zapewniały dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej zajęcia dydaktyczno-wychowawcze z opieką psychologa, logopedy i rehabilitanta.

Zapewniały im także opiekę wspomagającą w przedszkolach i szkołach na każdym poziomie, w formie tworzenia grup i oddziałów integracyjnych. Ważnym elementem działań było wdrażanie zachowań i nawyków przystosowujących młodzież do życia w środowisku społecznym. Poszerzono zakres likwidacji barier architektonicznych w placówkach szkolnych oraz zapewniano transport dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych.

Podejmowano działania nakierowane na wsparcie rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez szkolenia, tworzenie grupy wsparcia i specjalistyczne poradnictwo. Kładziono nacisk na doskonalenie zawodowe nauczycieli pracujących z osobami niepełnosprawnymi poprzez szkolenia i konferencje dla tych nauczycieli.

Placówki oświatowe podejmowały wiele inicjatyw związanych z integracją uczniów niepełnosprawnych i pełnosprawnych.

W roku szkolnym 2016/2017 75 uczniów objętych było wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka. Ta forma pomocy realizowana była przez Zespół Szkół Specjalnych w Goślicach, Szkołę Podstawową Specjalną "Odzyskać radość" w Śmiłowie oraz Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Płocku. Na ten cel powiat płocki otrzymał środki w wysokości 354.611,36 zł w ramach części oświatowej subwencji ogólnej.

Realizując zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w 2017 roku wpłynęły 59 wniosków rodziców/opiekunów o potrzebie kształcenia specjalnego. Kształceniem tym objęto:

- 16 uczniów w SOSW nr. 1 w Płocku,
- 24 uczniów w SOSW nr. 2 w Płocku,
- 13 uczniów w ZSS w Goślicach,
- 3 uczniów w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 24 w Płocku,
- 1 ucznia w SOSW w Płońsku,
- 1 ucznia w SOSW w Warszawie,
- 1 ucznia w MOS w Żychlinie.

Ponadto, na podstawie postanowień Sądu Rodzinnego wydano 7 skierowań dla uczniów do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych.

Dla zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Gminie Mała Wieś 12 dzieci niepełnosprawnych objętych było kształceniem specjalnym, natomiast w Gminie Drobin 6 dzieci.

Gmina Słupno realizowała dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi Program Edukacyjno-Terapeutyczny.

Gminy Mała Wieś, Bodzanów, Bielsk, Drobin zapewniały dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym dowóz do szkół specjalnych

Mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej zachęceni są do udziału w WTZ i pracowniach terapeutycznych, których celem działania jest rehabilitacja społeczna i zawodowa zmierzająca do rozwoju i poprawy samodzielnego i niezależnego aktywnego życia w społeczeństwie.

Z budżetu szkół finansowane były konsultacje indywidualne dla rodziców i uczniów niepełnosprawnych prowadzone przez pedagoga, psychologa szkolnego, doradcę zawodowego.

Osobom niepełnosprawnym z terenu gminy Powiatu Płockiego zapewniano niezbędne warunki do kształcenia. Organizowane było także nauczanie indywidualne dla dzieci z niepełnosprawnością w ich domach. Pomoc zapewniaли także nauczyciele. Szkoły w tym celu zatrudniały pedagogów, psychologów oraz logopedów.

Na terenie gmin szeroko promowano rekrutację do projektów dla osób niepełnosprawnych, pracę socjalną, nauczanie indywidualne, zapewnianie zajęć rewalidacyjnych dla uczniów, zatrudnianie nauczycieli wspomagających oraz objęcie dzieci wczesnym wspomaganiem rozwoju. Udzielane było także rodzicom wsparcie psychologiczno-pedagogiczne związane z wychowaniem osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny 4: Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w drodze do samodzielnego i niezależnego życia oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych i starszych.

Pierwszym takim działaniem jest szeroko rozumiana rehabilitacja społeczna, zmierzająca do przywrócenia samodzielności społecznej osobie, która jest jej pozbawiona, a tym samym znajduje się poza nawiasem normalnego życia społecznego. Obejmuje ona również edukację osób zdrowych w zakresie koniecznym dla zrozumienia potrzeb niepełnosprawnych i akceptacji ich jako normalnych pełnosprawnych członków społeczeństwa. Proces ten obejmuje także rodziny osób niepełnosprawnych po to, aby jako pierwsze zaakceptowały osobę niepełnosprawną w domu i stworzyły jej korzystne warunki życia w rodzinie.

Całe społeczeństwo powinno dbać o zacieranie różnic między osobami sprawnymi i niepełnosprawnymi. Likwidacja wszystkich barier uniemożliwiających normalne funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością powinna być priorytetem dla sprawnych i niepełnosprawnych.

Powyższe działania realizowano poprzez wszelkiego rodzaju spotkania integracyjne, imprezy plenerowe, koncerty, uroczystości kulturalno-rozrywkowe, warsztaty, wykłady i konferencje edukacyjno-terapeutyczne, w których brały udział placówki oświatowe, jednostki kultury, organizacje pozarządowe i jednostki organizacyjne powiatu.

Na wielu spotkaniach oraz warsztatach zwracano uwagę, jak postępować z uczniami z orzeczoną niepełnosprawnością oraz przekazywano do placówek materiały dotyczące rozwiązywania problemów w tym zakresie.

Ustawowym zadaniem powiatu wykonywanym, jako zlecone zadanie rządowe jest orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności do celów pozarentowych. Dla mieszkańców powiatu plockiego, na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Zarządem Powiatu Plockiego i Prezydentem Miasta Plocka, zadanie to realizuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Płocku. W 2017 roku Zespół wydał 1247 orzeczeń o niepełnosprawności oraz 291 orzeczenia o niepełnosprawności dla dzieci do 16 roku życia (co łącznie stanowi 1539 orzeczeń). Ponadto Powiatowy Zespół ds. Orzekania o niepełnosprawności dla mieszkańców powiatu plockiego wydał 213 kart parkingowych oraz 309 legitymacji osoby niepełnosprawnej. Na realizację tego zadania w 2017 roku wydatkowano kwotę 195.020,00 zł.

Na terenie każdej gminy funkcjonuje ośrodek zdrowia, który zapewnia mieszkańcom, w tym osobom niepełnosprawnym dostęp do podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej. Ponadto, mieszkańcy powiatu na terenie gmin mają dostęp do bezpłatnych usług psychologicznych, prawnych oraz rodzinnych.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje Zespół do Spraw Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Dziale Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej, którego zadaniem jest pomoc w zakresie rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych, z którymi borykają się mieszkańcy naszego powiatu.

Mieszkańcom przebywającym w domach pomocy społecznej zapewniona jest opieka medyczna w ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej, jak również konsultacje specjalistyczne.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwa personel pielęgniarski, a sprawność ruchową pomaga odzyskać i zachować kadra wykwalifikowanych rehabilitantów.

W zależności od potrzeb mieszkańcy mieli możliwość korzystania z porad psychologa, i pomocy psychiatry.

Na wizyty lekarskie mieszkańcy dowożeni byli samochodami pozostającymi w dyspozycji domów. Domy pomocy Społecznej zapewniały również możliwość korzystania przez mieszkańców z zabiegów w pracowniach wyposażonych w specjalistyczny sprzęt rehabilitacyjny, a osobom leżącym rehabilitację przyłóżkową.

Każdy Dom na swoim terenie zapewniał mieszkańcom dostęp do terapii, w zależności od ich możliwości i indywidualnych zainteresowań w różnych jej formach, m.in.: muzycznej,

rzeźbiarskiej, plastycznej, hafciarskiej, teatralnej, kuchennej, ogrodniczej, sportowej, porządkowej, religijnej, czytelniczej, ceramicznej, technicznej, tkackiej, wikliniarskiej, komputerowej, fotograficznej. Celem tych działań było umożliwienie rozwoju własnych zainteresowań, pobudzenie wrażliwości estetycznej, percepcji wzrokowej i dotykowej. Działania te zapobiegały zniechęceniu i apatii życiowej oraz kształtowały stosunki interpersonalne.

Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej jest jedną z form rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, które według orzeczenia lekarskiego nie są zdolne do wykonywania pracy zawodowej i w wydanym orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności mają wskazania do rehabilitacji w formie terapii zajęciowej.

Na terenie powiatu plockiego w 2017 roku funkcjonowało 7 warsztatów terapii zajęciowej.

W 2017 roku, na działalność warsztatów terapii zajęciowej powiat plocki przeznaczył kwotę w wysokości 452.034,29 zł, natomiast 4.036.269,19 zł to środki przekazane na działalność warsztatów przez PFRON. Z tej formy rehabilitacji społecznej i zawodowej w 2017 roku skorzystało 270.

Formą rehabilitacji społecznej jest także udział osób niepełnosprawnych w 14 dniowych turnusach rehabilitacyjnych dofinansowywanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2017 roku udzielono dofinansowania dla 112 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 88.885,00 zł.

Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku dofinansowało zakup sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dla 200 osób, na łączną kwotę 232.296,00 zł a także przyznało dofinansowanie w ramach likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami 25 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 112.452,95 zł.

W zakresie realizowanego w 2017 roku przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku pilotażowego programu pod nazwą „Aktywny Samorząd”, którego celem jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji w ramach Modułu I tj. likwidacji barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową wypłacono dofinansowanie dla 19 osób niepełnosprawnych na kwotę 91.797,00 zł.

Natomiast w ramach Modułu II tj. pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym pozytywnie rozpatrzono 54 wnioski i udzielono dofinansowania na łączną kwotę 128.620,00 zł.

W roku 2017 powiat plocki realizował „Program wyrównywania różnic między regionami III”, którego celem było wyrównanie szans osób niepełnosprawnych,

zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

W ramach "Programu wyrównywania różnic między regionami III" w 2017 roku w zakresie zadań zrealizowanych w ramach Obszaru D - likwidacja barier transportowych dofinansowanie do zakupu 9 osobowego mikrobusu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych w tym na wózku elektrycznym otrzymały: Dom Pomocy Społecznej w Goślicach, Dom Pomocy Społecznej w Brwilnie, Zespół Szkół Specjalnych w Goślicach, Fundacja Panaceum na rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej w Machcinie, Gmina Mała Wieś na rzecz Środowiskowego Domu Samopomocy w Starych Świącicach. Natomiast dofinansowanie do zakupu autobusów w ramach Obszaru D Programu otrzymały: Dom Pomocy Społecznej w Zakrzewie na rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej działającego przy DPS, Gmina Słupno na rzecz Środowiskowego Domu Samopomocy, Gmina Bodzanów na rzecz Dziennego Domu Pobytu "Senior-Wigor" w Stanowie.

Łączna kwota dofinansowania ze środków PFRON na zakup mikrobusów i autobusów wyniosła 874.600,00 zł.

W 2017 roku powiat Płocki zawarł z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę, na mocy której zrealizowany został program "Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu w 2017 r.", którego celem była pomoc poszkodowanym osobom niepełnosprawnym na skutek działania żywiołu w 2017 roku. W ramach Modułu I programu - jednorazowe świadczenie na rehabilitację społeczną dofinansowanie wypłacono 10 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 20.000,00 zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku w 2017 roku rozpoczęło realizację projektu pt. "Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych w powiecie płockim" współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Celem projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego i ubóstwa osób zamieszkujących na terenie powiatu płockiego. W ramach tego projektu wsparciem zostało objętych 15 osób niepełnosprawnych. Zakończenie projektu przewidziane jest na marzec 2018 roku.

Na terenie powiatu organizowane były imprezy i spotkania dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin. W organizowanych imprezach biorą udział między innymi mieszkańcy środowisk lokalnych, władze województwa, powiatu płockiego oraz gmin.

Rokrocznie Zarząd Powiatu w Płocku ogłasza otwarty konkurs ofert na wykonanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań Powiatu Płockiego w zakresie kultury fizycznej, sportu, edukacji, kultury i turystyki.

W ramach ogłoszonego konkursu w 2017 roku wsparcie finansowe na realizację zamierzeń związanych z integracją społeczną osób niepełnosprawnych i starszych otrzymały

organizacje pozarządowe:

1. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Okręgowy z siedzibą Płocku - na zadanie pn. "Mazowszanką jestem" zorganizowane dla około 900 osób - emerytów, rencistów i inwalidów - członków związku z 15 gmin powiatu płockiego,
 2. Stowarzyszenie "Bezpieczna Przystań" na rzecz Domu Pomocy Społecznej w Koszelewie - na zadanie pn. "Do szopy hej pasterze", którego celem była organizacja wystawy prac mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Koszelewie wykonanych podczas zajęć terapeutycznych; w ramach tego zadania wydana została również publikacja pt. "Gdy gwiazdka zabłyśnie" prezentująca twórczość mieszkańców DPS w Koszelewie,
 3. Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich "MALWA" Mała Wieś - na zadanie pn. "Biesiada Pieśni Patriotycznej w Węgorzewie", którego celem była popularyzacja postawy patriotycznej wśród wielopokoleniowych mieszkańców gminy Małą Wieś,
 4. Stowarzyszenie "Anielski Kredens"- na zadanie skierowane do osób starszych, którego celem było zapoznanie się z obsługą maszyny do szycia,
 5. Stowarzyszenie Akademia Praktyki i Innowacji - na zadanie pn. "Rekreacyjnie - Integracyjnie" - zadanie skierowane było do osób niepełnosprawnych, uczestniczących w WTZ w Męczeninie, którego celem było przywrócenie aktywności ruchowej oraz niwelowanie barier wynikających z niepełnosprawności
- W 2017 roku na powyższe przedsięwzięcia organizacje otrzymały dotację w łącznej kwocie 15.500,00 zł.

W 2017 roku organizacjom pozarządowym, na wydarzenia sportowe, kulturalne, rekreacyjne i turystyczne dla osób niepełnosprawnych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku udzieliło wsparcia finansowego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2017 roku udzielono dofinansowania organizacjom pozarządowym w łącznej kwocie 54.919,42 zł na organizację imprez tj.:

- „Wyjazd integracyjno-turystyczny „Amazonki na Bursztynowym Szlaku” zorganizowanych przez Płockie Stowarzyszenie „AMAZONKI”
- „Turyści aktywni”, „Dzień Humoru i Satyry”, „Integracyjny spływ kajakowy”, „Turniej warcabowo-szachowy” zorganizowane przez Stowarzyszenie Pomocowe w Zakrzewie „BLIŻEJ SIEBIE”
- „XXV Olimpiada Sportowa dla Ludzi Niepełnosprawnych Nowe Miszewo 2017”, „Integracyjny plener fotograficzny „Nad Jarem”, „Integracyjny plener malarski „Nad Jarem” zorganizowane przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Polskiej Wsi „RAZEM LEPIEJ” w Nowym Mieszewie
- „Wycieczka krajoznawczo-turystyczna dla pracowników niepełnosprawnych Rolniczego Zakładu Aktywności Zawodowej na morze bałtyckie Kołobrzeg-Darłowo” zorganizowana przez RZAZ prowadzony przez Fundację „Praca dla Niewidomych”,
- „Przegląd Literacki – Poezja i proza – myśli zebrane w jedna całość”, „Organizacja Dni Seniora”, „Wakacyjny festyn dla seniorów „Nasze Mazowsze”, „Spotkanie z okazji Światowego Dnia Inwalidy”, „Uroczystość Wigilijna” zorganizowane przez Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Okręgowy W Płocku,

- „Noc Świętojańska 2017” zorganizowana przez Stowarzyszenie „Bezpieczna Przystań” na rzecz Domu Pomocy Społecznej w Koszelewie i ludzi w podeszłym wieku,
- „Razem po zdrowie i dobrą zabawę – wyjazd sportowo-rekreacyjny”, „Sport i zabawa to fajna sprawa” zorganizowane przez Stowarzyszenie na rzecz wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży niepełnosprawnej „Krok do Przodu” w Goślicach.

Zdecydowana większość obiektów użyteczności publicznej na terenie gmin jest dostosowana w całości lub w części do potrzeb osób niepełnosprawnych. Szkoły, ośrodki zdrowia, urzędy posiadają podjazdy dla osób niepełnosprawnych, windy czy platformy przyschodowe.

W każdej organizowanej imprezie uczestniczą osoby niepełnosprawne wraz z rodzinami, bądź opiekunami oraz mieszkańcy gmin.

Realizowane były również projekty, które umożliwiały osobom niepełnosprawnym trening rozwoju osobistego, rozwoju kompetencji społecznych oraz zawodowych, wypracowywanie odpowiedniej postawy wobec napotykanym problemów, wsparcie motywacji do wzięcia losu w swoje ręce w i wyrwania się z uzależnienia od pomocy społecznej.

Wszystkie te działania miały na celu poprawę wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie, uświadomienie przysługujących im praw i obowiązków oraz stworzenie sprawnego dostępu do wszelkiego rodzaju informacji.

Cel operacyjny 5: Podniesienie poziomu usług w zakresie pomocy instytucjonalnej oraz dostosowanie ich rodzaju do zapotrzebowania.

Realizacja potrzeb w tym zakresie zaspakajana była głównie przez istniejące już domy pomocy społecznej, Środowiskowe Domy Samopomocy w Wyszogrodzie, Słupnie i Starych Święcicach oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej w Zakrzewie, Koszelewie, Mirosławiu, Nowym Miszewie, Męczeninie, Nowych Grabiach i Machcinie

Na terenie powiatu płockiego funkcjonuje sześć domów pomocy społecznej, w których na koniec 2017 r. zamieszkiwało łącznie 659 osób (w tym 320 osób na tzw. „starych zasadach” t.j. umieszczonych przed 1 stycznia 2004 roku) na posiadanych 659 miejsc statutowych. Na umieszczenie w domach pomocy społecznej na koniec grudnia 2017 roku oczekiwało 14 osób.

Każdy z domów pomocy społecznej posiada dostosowaną liczbę miejsc statutowych do rzeczywistych potrzeb oraz zezwolenie na prowadzenie domu o określonym w decyzjach Wojewody Mazowieckiego profilu.

W 2017 roku w poszczególnych domach pomocy społecznej powiatu płockiego zamieszkiwało (stan na 31.XII.2016):

- w Domu Pomocy Społecznej w Brwilnie - 128 osób;
- w Domu Pomocy Społecznej w Goślicach - 127 osób;

- w Domu Pomocy Społecznej w Koszelewie - 101 osób;
- w Domu Pomocy Społecznej w Nowym Miszewie – 188 osoby;
- w Domu Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie - 26 osób;
- w Domu Pomocy Społecznej w Zakrzewie - 89 osób.

W roku sprawozdawczym do wszystkich domów pomocy społecznej, na podstawie decyzji o umieszczenie przyjęto łącznie 70 osób.

Wszystkie domy pomocy społecznej powiatu plockiego funkcjonują w sposób zapewniający prawidłowy zakres usług zgodny ze standardami określonymi dla danego typu domu, w oparciu o indywidualne potrzeby mieszkańców.

Domy zapewniały również swoim mieszkańcom usługi pielęgniarские i rehabilitacyjne, wszyscy mieszkańcy byli objęci opieką zdrowotną na poziomie podstawowym oraz opieką lekarzy specjalistów, zgodnie z indywidualnymi potrzebami mieszkańców domów.

Domy Pomocy Społecznej powiatu plockiego dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie likwidacji barier architektonicznych.

Mieszkańcy domów pomocy społecznej mogli rozwijać swoje pasje, zainteresowania i umiejętności w ramach prowadzonych terapii zajęciowych w różnego rodzaju pracowniach, poprzez organizowanie zajęć indywidualnych i grupowych oraz wsparcie rehabilitacyjne i psychologiczne. Każde z przeprowadzanych zajęć dostosowane były do stanu psychofizycznego danego pensjonariusza.

Ponadto mieszkańcy domów brali udział w codziennym życiu środowiska lokalnego, poprzez kontakt ze społeczeństwem, korzystanie z obiektów użyteczności publicznej, udział we wszelkiego rodzaju konkursach i prezentacjach twórczych oraz imprezach kulturalnych, co pozwalało im na integrację ze środowiskiem osób pełnosprawnych.

Pracownicy domów podejmowali próby odnowienia kontaktów rodzinnych oraz utrzymania już nawiązanych, poprzez zapraszanie rodzin mieszkańców na różnego rodzaju imprezy organizowane przez Domy Pomocy Społecznej.

Umożliwiała również mieszkańcom odwiedziny w ich domach rodzinnych.

Stan zatrudnienia w domach pomocy społecznej powiatu plockiego na dzień 31.12.2017 r. wynosił 478 pracowników. Najliczniejszą grupę stanowili pracownicy działów opiekuńczo-terapeutycznych – 319 osób, co stanowi 66,8% wszystkich zatrudnionych.

Wszystkie domy pomocy społecznej powiatu plockiego spełniały standardy w zakresie wskaźnika zatrudnienia zgodnie z obowiązującymi wytycznymi.

W 2017 roku domy wykonywały szereg prac remontowych i modernizacyjnych zapewniając w ten sposób bieżącą eksploatację i urządzeń w odpowiednich standardach i w należytym stanie technicznym.

Prowadzenie przeglądów, bieżących remontów i napraw sprzętu i urządzeń technicznych odbywało się w: DPS Brwilno, DPS Goślice, DPS Koszelew, DPS Nowe Miszewo, DPS Wyszogród i DPS w Zakrzewie.

Usługi w zakresie pomocy instytucjonalnej na terenie powiatu plockiego świadczą również Środowiskowe Domy Samopomocy znajdujące się w Wyszogrodzie, Słupnie i Starych Święcicach.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wyszogrodzie to jednostka organizacyjna powiatu prowadzona w ramach zadania zleconego przez Wojewodę Mazowieckiego, przeznaczona dla 30 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Placówka pobytu dziennego, przeznaczona dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i zaburzonych psychicznie o statutowej liczbie miejsc 30. W roku 2017 liczba uczestników ŚDS w Wyszogrodzie wynosiła 26 osób. Priorytetowe cele Domu to zapobieganie izolacji społecznej osób z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi, pomoc w edukacji i rozwiązywaniu problemów dnia codziennego oraz zapewnianie im uczestnictwa w życiu społecznym i rodzinie. Zadaniem ŚDS jest świadczenie usług osobom, które w wyniku posiadanych dysfunkcji organizmu lub braku zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w codziennym życiu oraz akceptacji w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji ze społeczeństwem.

Kolejnymi instytucjami, które świadczą usługi pomocowe są warsztaty terapii zajęciowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Zakrzewie i Miszewie – prowadzone przez DPS powiatu plockiego, przeznaczone były ogółem dla 95 osób niepełnosprawnych, z w pełni wykorzystanymi miejscami. Swoim zasięgiem obejmują tereny gmin: Bodzanów, Mała Wieś, Bulkowo, Wyszogród, Radzanowo i Słupno. Oferują zajęcia z zakresu umiejętności wykonywania czynności życia codziennego i zaradności osobistej, umiejętności interpersonalnych oraz umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej jest także jedną z form rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Usługi tego rodzaju świadczyły również Warsztaty Terapii Zajęciowej, prowadzone przez organizacje pozarządowe, zlokalizowane w Mirosławiu, Koszelewie, Męczeninie, Nowych Grabiach i Machcinie. Warsztaty te przeznaczone były dla 175 uczestników niepełnosprawnych z terenów gmin: Słupno, Bulkowo, Mała Wieś, Bodzanów, Bielsk, Łąck, Słubice i Gąbin, Stara Biała.

Ponadto na terenie Gminy Bielsk działają Zakłady Opiekuńczo-Pielęgnacyjne w Tchorzu, Machcinie i Śmiłowie.

Gminy Mała Wieś, Drobin oraz Bodzanów prowadzą Dzielne Domy "Senior-Wigor". Utworzone zostały jednostki, które zapewniają wsparcie seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej, w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym.

Wszystkie gminy powiatu miały opracowany roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Cel operacyjny 6: Podejmowanie działań zmierzających do wykorzystania środków z Unii Europejskiej.

W ramach działań zmierzających do wykorzystania środków z Unii Europejskiej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku pozyskało środki na realizację projektu pt. "Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych w powiecie płockim" współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Powiatowy Zarząd Dróg dzięki dofinansowania ze środków z funduszy europejskich zrealizował przebudowę dróg powiatowych.

Pozyskane środki finansowe z funduszy europejskich pozwoliły Gminie Drobin wybudować windę dla osób niepełnosprawnych. W Gminie Nowy Duninów prowadzono projekt w zakresie podnoszenia jakości edukacji w Szkole Podstawowej w Nowy Duninów.

EWALUACJA

Dzięki analizie i ocenie osiągniętych rezultatów oraz stopnia wykonania poszczególnych celów Programu, na podstawie ankiet nadesłanych do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku możemy stwierdzić, że większość podmiotów realizowała założenia w/w Programu.

Środki na realizację poszczególnych działań w zakresie Programu pozyskiwane były z różnych źródeł. Najczęściej ze środków finansowych pochodzących z budżetu Państwa, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, dotacji Marszałka Województwa Mazowieckiego, funduszy Umi Europejskiej.

Gminy Powiatu Płockiego niektóre z działań finansowały z własnych środków.

Jak wynika z danych przesyłanych przez placówki oświatowe, wszystkie z nich w mniejszym, bądź większym stopniu, w ramach oddziaływań wychowawczych i edukacyjnych starały się propagować idee równości i tolerancji oraz podejmowały działania mające na celu przybliżenie problematyki osób niepełnosprawnych wśród dzieci i młodzieży, a także wśród opiekunów i rodziców.

W podnoszeniu świadomości środowiska lokalnego były zaangażowane zarówno instytucje publiczne jak i niepubliczne.

Realizując zadania wynikające z Programu zauważalnym jest wszechstronny rozwój osób niepełnosprawnych. Obserwujemy także współpracę pomiędzy partnerami Programu. Idea Partnerstwa, która rozwija się pomiędzy instytucjami i organizacjami jest procesem dynamicznym, który wciąż ewaluje w kierunku podejmowania nowych wyzwań oraz wspólnych przedsięwzięć.

Należy także podkreślić, iż coraz więcej partnerów włącza się w proces rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Praca zawodowa i wynikająca z niej świadomość przynależności osób niepełnosprawnych do społeczności przyczynia się do wzrostu ich poczucia wspólnoty.

Praca i aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych powinna być ponad innymi formami pomocy, gdyż jest najlepszym sposobem na to, by przywrócić niepełnosprawnych do „normalnego życia” - stanowi to podstawową zasadę współczesnej i nowoczesnej rehabilitacji.

Stąd rehabilitacja zawodowa powinna być jednym z głównych priorytetów w działaniach wszystkich instytucji na rzecz większego wsparcia subpopulacji osób niepełnosprawnych.

Dla osób niepełnosprawnych praca jest najważniejszą wartością, ponieważ daje im poczucie przydatności oraz nadaje sens ich życiu.

Podsumowując należy stwierdzić, że z każdym rokiem wzrasta zainteresowanie osób niepełnosprawnych dostępnymi formami pomocy i dofinansowaniami z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dzięki realizacji programu zlikwidowano szereg barier architektonicznych, technicznych jak również barier w komunikowaniu się. Dokonano zakupu sprzętu i wyposażenia zmniejszającego skutki niepełnosprawności dzieci i młodzieży. Zorganizowano szereg imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych oraz rekreacyjnych. Zakupiono sprzęt sportowy i rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych.

Misją takich działań jest stworzenie, jak najskuteczniejszej ochrony osób niepełnosprawnych przed wykluczeniem z życia codziennego oraz jak najpełniejsze wykorzystanie ich potencjału intelektualnego.

Innym równie ważnym zadaniem jest usuwanie wszelkiego rodzaju barier, zarówno architektonicznych, jak i psychofizycznych, skutecznie utrudniających osobom niepełnosprawnym normalne funkcjonowanie w społeczeństwie.

Niewątpliwie duże znaczenie przy realizacji zapisów Programu ma aktywność i zaangażowanie jednostek organizacyjnych i organizacji pozarządowych.

Reasumując można stwierdzić, że realizacja Programu w 2017 roku przyniosła oczekiwane efekty, a tym samym działania podejmowane przez Powiat mają charakter kompleksowy i skutecznie realizują osiągnięcia głównych założeń Programu.